

Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore Januar - Mart 2020. godine^(p)

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore za period januar-mart 2020. godine, prema preliminarnim podacima iznosila je 624,3 miliona eura, što ukazuje na rast od 1,1% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvoz robe imao je vrijednost od 88,5 miliona eura, a **uvoz** 535,8 miliona eura. U odnosu na isti period prethodne godine izvoz je bio manji za 5,6%, a uvoz veći za 2,3%.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 16,5% i manja je u odnosu na isti period prethodne godine kada je iznosila 17,9%.

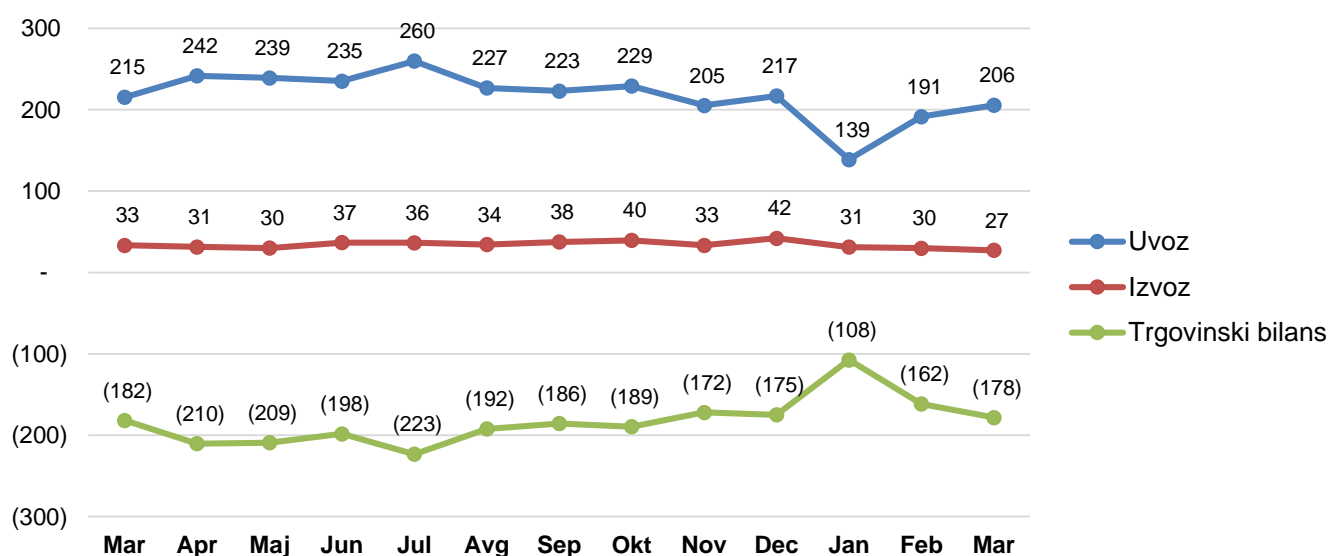
U strukturi izvoza prema standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji (SMTK) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva (sektor 3)**, u iznosu od 22,2 miliona eura (koji čine: Električna energija – 18,1 mil. eura, Nafta i naftni derivati – 2,8 mil. eura i ostalo).

U strukturi uvoza prema SMTK-u najviše su zastupljeni **Mašine i transportni uređaji (sektor 7)** u iznosu od 121,5 miliona eura (koji čine: Drumska vozila – 37,2 mil. eura, Električne mašine, aparati i uređaji – 26,0 mil. eura i ostalo).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu bili su: Srbija (20,2 mil. eura), Slovenija (12,0 mil. eura) i Mađarska (8,8 mil. eura).

Najveći spoljnotrgovinski partneri u uvozu bili su: Srbija (96,7 mil. eura), Njemačka (51,2 mil. eura) i Kina (48,8 mil. eura). Spoljnotrgovinska robna razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA-e i sa Evropskom unijom.

Grafik 1. Ukupna spoljnotrgovinska robna razmjena po mjesecima, u mil. EUR

^(p) – Preliminarni podaci

Tabela 1. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po mjesecima¹

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	SPOLJNOTRGOVINSKA ROBNA RAZMJENA	TRGOVINSKI BILANS
2019				
Januar	128 806	28 236	157 042	-100 570
Februar	179 763	32 041	211 804	-147 722
Mart	215 266	33 408	248 674	-181 858
April	241 764	31 462	273 226	-210 301
Maj	239 217	30 098	269 315	-209 119
Jun	235 143	36 796	271 939	-198 347
Jul	259 711	36 499	296 210	-223 211
Avgust	226 740	34 436	261 176	-192 304
Septembar	223 038	37 501	260 539	-185 537
Oktobar	229 042	39 555	268 597	-189 487
Novembar	205 368	33 432	238 800	-171 936
Decembar	216 914	42 020	258 934	-174 894
2020				
Januar	138 801	31 273	170 074	-107 527
Februar	191 468	29 939	221 407	-161 529
Mart	205 566	27 238	232 804	-178 327

Tabela 2. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ				IZVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Mar 2019		Jan-Mar 2020		Jan-Mar 2019		Jan-Mar 2020		Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2020
	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	%	u hilj. EUR	u hilj. EUR	u hilj. EUR
S V I J E T	100,0	523 835	100,0	535 834	100,0	93 685	100,0	88 451	-430 150	-447 383
Evropa	82,8	433 724	82,8	443 734	96,1	89 985	90,1	79 657	-343 739	-364 076
EU	47,6	249 195	47,3	253 356	48,6	45 547	46,5	41 132	-203 648	-212 224
CEFTA²	27,1	141 930	27,5	147 532	40,7	38 091	37,3	32 985	-103 839	-114 547
Afrika	0,3	1 393	0,4	2 283	0,0	4	0,8	667	-1 388	-1 616
Azija	14,5	75 789	14,6	78 462	3,3	3 123	8,8	7 747	-72 665	-70 715
Amerika	2,3	11 895	2,1	11 177	0,6	542	0,4	374	-11 353	-10 803
Okeanija	0,2	1 034	0,0	178	0,0	30	0,0	5	-1 004	-173
SAD	1,3	6 713	0,9	4 997	0,5	456	0,4	343	-6 257	-4 654
Kina	9,3	48 689	9,1	48 812	2,6	2 409	7,7	6 809	-46 280	-42 002
Rusija	0,2	1 294	0,3	1 582	0,4	354	0,3	224	-940	-1 358
Švajcarska	1,8	9 267	1,4	7 593	2,9	2 696	2,3	2 063	-6 571	-5 530
Japan	0,9	4 626	1,0	5 270	0,1	119	0,1	85	-4 508	-5 184
Turska	5,4	28 196	5,9	31 682	2,5	2 315	2,2	1 935	-25 881	-29 746
Brazil	0,3	1 790	0,4	1 985	0,0	17	0,0	0	-1 774	-1 984

¹ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)² Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Srbija i Kosovo

Tabela 3. Spoljnotrgovinska robna razmjena sa državama članicama EU i potpisnicama CEFTA-e³

u hilj. EUR

TRGOVINSKI PARTNERI	UVOZ		IZVOZ		TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2020
SVIJET	523 835	535 834	93 685	88 451	-430 150	-447 383
EU	249 195	253 356	45 547	41 132	-203 648	-212 224
Austrija	8 046	7 119	663	428	-7 382	-6 690
Belgija	4 929	6 458	53	172	-4 876	-6 285
Bugarska	2 869	3 182	818	147	-2 051	-3 035
Češka	7 935	8 220	7 461	6 324	-474	-1 896
Danska	3 576	1 762	658	404	-2 918	-1 358
Estonija	110	90	0	0	-109	-90
Finska	1 702	639	255	0	-1 447	-638
Francuska	13 254	15 493	773	17	-12 481	-15 476
Grčka	22 599	28 058	1 055	1 704	-21 544	-26 354
Holandija	9 958	14 693	298	385	-9 660	-14 308
Irska	1 375	1 479	0	5	-1 375	-1 474
Italija	36 818	30 216	3 491	1 056	-33 328	-29 160
Kipar	210	82	16	18	-194	-64
Letonija	135	217	0	0	-135	-217
Litvanija	148	247	13	45	-135	-202
Luksemburg	178	202	3	31	-176	-171
Mađarska	3 757	5 937	12 397	8 828	8 640	2 891
Malta	1	3	19	169	18	165
Njemačka	50 652	51 160	5 115	3 718	-45 537	-47 442
Poljska	9 385	9 327	3 269	2 750	-6 116	-6 576
Portugalija	789	832	1	0	-788	-832
Hrvatska	30 128	29 247	567	640	-29 561	-28 606
Rumunija	8 335	5 693	152	172	-8 182	-5 521
Slovačka	1 546	1 712	1	0	-1 545	-1 712
Slovenija	12 383	10 897	5 304	12 037	-7 079	1 140
Španija	9 001	13 211	110	360	-8 891	-12 851
Švedska	3 208	2 738	1 239	771	-1 969	-1 967
Ujedinjeno Kraljevstvo	6 168	4 441	1 815	949	-4 352	-3 493
CEFTA	141 930	147 532	38 091	32 985	-103 839	-114 547
Albanija	8 780	9 101	2 571	2 544	-6 209	-6 557
Bosna i Hercegovina	32 843	33 194	9 128	4 616	-23 715	-28 578
Moldavija	256	53	0	0	-256	-53
Sjeverna Makedonija	5 772	7 204	931	1 086	-4 841	-6 118
Srbija	93 229	96 662	22 042	20 151	-71 188	-76 511
Kosovo	1 049	1 318	3 419	4 588	2 370	3 271
Ostale zemlje (izvan EU i CEFTA-e)	132 710	134 946	10 047	14 334	-122 663	-120 613

³ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK⁴

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2020 Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2020 Jan-Mar 2019
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
0-9 UKUPNO	523 835	535 834	102,3	93 685	88 451	94,4
0 Hrana i žive životinje	88 637	105 665	119,2	3 874	5 229	135,0
00 Žive životinje	5 470	6 639	121,4	32	13	40,3
01 Meso i prerada mesa	21 859	26 983	123,4	2 286	3 245	142,0
02 Mliječni proizvodi i jaja	9 114	11 554	126,8	9	20	232,3
03 Ribe i prerađevine od ribe	3 176	2 756	86,8	1	5	300 ¹
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	13 161	15 745	119,6	88	96	109,3
05 Povrće i voće	14 467	16 810	116,2	435	867	199,2
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	1 841	2 690	146,1	15	25	166,7
07 Kafa, čaj, kakao i začini	7 076	7 514	106,2	422	498	118,1
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	4 038	4 658	115,4	474	440	92,9
09 Razni proizvodi za ishranu	8 436	10 317	122,3	113	19	16,9
1 Piće i duvan	14 104	14 163	100,4	2 862	2 994	104,6
11 Pića	11 746	11 585	98,6	2 177	2 261	103,9
12 Duvan i proizvodi od duvana	2 358	2 578	109,3	685	733	107,0
2 Sirove materije, sem goriva	11 027	10 388	94,2	18 018	19 565	108,6
21 Kože sirove i krzna nečinjena	1	0	0,0	456	571	125,4
22 Uljano sjeme i plodovi	292	531	182,2	0	4	0,0
23 Sirovi kaučuk	13	32	247,1	3	0	2,6
24 Pluta i drvo	1 079	1 506	139,6	4 670	5 559	119,0
25 Celuloza i otpaci od hartije	11	22	205,2	270	154	57,2
26 Tekstilana vlakna i otpaci	132	39	30,0	4	2	52,3
27 Sirova đubriva i minerali	651	937	143,9	323	272	84,2
28 Mineralne rude i otpaci metala	6 452	4 997	77,4	12 206	12 842	105,2
29 Životinjske i biljne sirove materije	2 398	2 324	96,9	86	160	186,0
3 Mineralna goriva i maziva	48 886	45 431	92,9	25 320	22 184	87,6
32 Kameni ugalj, koks i briketi	232	241	104,0	1 410	1 290	91,5
33 Nafta i naftni derivati	31 216	34 667	111,1	2 679	2 781	103,8
34 Gas, prirodni i industrijski	2 148	2 272	105,8	0	0	0,0
35 Električna enegrija	15 291	8 250	54,0	21 231	18 113	85,3
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 637	3 206	195,8	84	95	112,8
41 Životinjska ulja i masti	181	155	85,4	55	63	114,8
42 Čvrste biljne masti i ulja	1 434	3 033	211,5	15	28	182,2
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	23	19	83,3	14	4	26,0
5 Hemijski proizvodi	59 226	66 962	113,1	6 397	4 532	70,8
51 Organski hemijski proizvodi	506	313	62,0	0	10	300 ¹
52 Neorganski hemijski proizvodi	766	894	116,7	296	182	61,5
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	6 108	6 201	101,5	10	17	170,3
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	24 463	32 055	131,0	4 713	3 082	65,4
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	10 780	11 877	110,2	729	581	79,7
56 Đubriva (osim sirovih)	1 048	1 220	116,4	0	3	0,0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	742	1 037	139,8	27	22	81,4
58 Plastične mase u ostalim oblicima	8 007	7 119	88,9	195	318	163,1
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje pomenuti	6 807	6 246	91,8	427	318	74,5

⁴ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

Tabela 4. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2020	<u>Jan-Mar 2020</u> <u>Jan-Mar 2019</u>	Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2020	<u>Jan-Mar 2020</u> <u>Jan-Mar 2019</u>
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
6 Proizvodi svrstani po materijalu	97 218	93 028	95,7	25 922	21 357	82,4
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	41	33	81,7	0	0	0,0
62 Proizvodi od kaučuka	4 637	4 538	97,9	33	5	14,5
63 Proizvodi od plute i drveta	6 046	6 998	115,7	437	351	80,3
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	7 505	7 811	104,1	82	179	217,4
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	4 045	4 217	104,3	26	25	98,5
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	29 084	26 234	90,2	701	496	70,7
67 Gvožđe i čelik	16 591	14 982	90,3	6 308	2 787	44,2
68 Obojeni metali	4 961	4 810	97,0	16 804	16 762	99,8
69 Proizvodi od metala, nigdje drugo pomenuti	24 308	23 405	96,3	1 532	752	49,1
7 Mašine i transportni uređaji	126 091	121 527	96,4	8 414	9 824	116,8
71 Pogonske mašine i uređaji	2 876	2 972	103,3	44	140	300 ¹
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	13 695	14 708	107,4	263	551	209,0
73 Mašine za obradu metala	723	529	73,2	103	69	67,0
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	20 556	17 261	84,0	3 201	2 840	88,7
75 Kancelarijske mašine i za AOP	4 896	5 159	105,4	65	123	190,4
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	16 664	16 092	96,6	701	1 054	150,4
77 Električne mašine, aparati i uređaji	22 098	25 976	117,5	844	792	93,8
78 Drumska vozila	42 056	37 214	88,5	3 079	3 961	128,6
79 Ostala transportna sredstva i opreme	2 527	1 616	63,9	115	294	255,8
8 Razni gotovi proizvodi	77 007	75 452	98,0	2 794	2 672	95,6
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	4 311	8 436	195,7	69	87	125,2
82 Namještaj i djelovi	12 575	11 935	94,9	121	360	297,7
83 Predmeti za putovanja	2 554	1 964	76,9	46	27	58,3
84 Odjeća	18 109	17 164	94,8	365	327	89,7
85 Obuća	10 478	10 209	97,4	103	107	104,2
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	5 904	5 759	97,5	164	362	220,0
88 Fotoaparati, časovnici	1 187	1 361	114,6	3	27	300 ¹
89 Razni gotovi proizvodi	21 888	18 624	85,1	1 922	1 374	71,5
9 Proizvodi i transakcije, nigdje drugo pomenuti	1	13	300¹	0	0	0,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300

Tabela 5. Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema odsjeku Kombinovane nomenklature⁵

PODJELA PREMA ODSJEKU KOMBINOVANE NOMENKLATURE	Uvoz			Izvoz		
	Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2020 Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2019	Jan-Mar 2020	Jan-Mar 2020 Jan-Mar 2019
	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks	u hilj. EUR	u hilj. EUR	Indeks
I - XXI UKUPNO	523 835	535 834	102,3	93 685	88 451	94,4
I Žive životinje i životinjski proizvodi	33 463	40 920	122,3	1 710	2 125	124,3
II Povrće	22 125	25 445	115,0	513	1 045	203,7
III Životinjske ili biljne masti, ulja i voskovi	1 873	3 600	192,2	29	32	108,9
IV Pripremljena hrana, pića, duvan	49 650	55 966	112,7	4 654	5 280	113,4
V Mineralni proizvodi	57 995	54 590	94,1	31 876	31 791	99,7
VI Proizvodi hemijske ili srodne industrije	57 604	64 534	112,0	6 180	4 197	67,9
VII Plastika, guma i proizvodi od gume	21 716	20 965	96,5	724	623	86,1
VIII Sirove kože, koža i krzno	3 183	2 733	85,9	514	618	120,2
IX Drvo, proizvodi od drveta, korpe, drveni ugalj, pluta	7 164	8 553	119,4	5 106	5 910	115,7
X Materijali i proizvodi papirne industrije	8 166	8 228	100,8	1 180	935	79,3
XI Tekstil i tekstilni proizvodi	20 948	19 808	94,6	380	333	87,5
XII Obuća, kape i modni dodaci	11 288	10 813	95,8	120	109	91,2
XIII Proizvodi od kamena, gipsa, keramički proizvodi, stakleni proizvodi	21 499	18 582	86,4	713	503	70,5
XIV Biseri, drago kamenje i metali, kovanice	3 285	1 845	56,2	99	4	4,3
XV Bazni metali i proizvodi od osnovnih metala	46 109	43 450	94,2	30 613	23 812	77,8
XVI Mašine i mehanički uređaji, električna oprema	81 156	82 047	101,1	5 232	5 774	110,4
XVII Vozila i prateća transportna oprema	45 293	39 568	87,4	3 200	4 304	134,5
XVIII Optički, medicinski i mjerni instrumenti, satovi	7 602	8 395	110,4	186	404	216,8
XIX Oružje i municija	323	626	193,8	344	92	26,8
XX Razni proizvodi	21 927	25 139	114,7	264	554	209,7
XXI Umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti	1 467	27	1,8	49	7	15,0

¹ Obračunati indeks veći je od 300

⁵ Podaci na detaljnijem nivou se nalaze u bazi spoljnotrgovinske robne razmjene, link: [Podaci](#)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od značaja za kreatore ekonomske politike, kao i za donosiocje odluka. Podaci statistike robne razmjene sa inostranstvom služe kao osnovni izvor informacija za izradu statistike platnog bilansa, statistike nacionalnih računa, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, kao i preduzećima za istraživanje tržišta i analizu poslovanja.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz dokumenta „*European Legislation applicable to the Statistics relating to the trading of goods*“, vezane za *EXTRASTAT*:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Evropske komisije broj 92/2010,
- Regulativa Evropske komisije broj 113/2010.

Nazivi zemalja su u skladu sa Geonomenklaturom koja se primjenjuje u Evropskoj statistici spoljne trgovine robama.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002. godine koristi se kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u Službenom listu Crne Gore za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), 4. revizija. Šifra svakog klasifikovanog proizvoda je takva da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri cifre– grupu, četiri cifre– podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Uprava za statistiku (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Tatjana POPOVIĆ

contact@monstat.org
